

ABAD, Josep M^a; ESTIRADO, Manuel; FUENTES, Francisco. *Pistolas y subfusiles de la República. Producción de guerra.* Barcelona: Els autors, 2013. 579 pàgs. [21,5 x 30,5].

Amb el present llibre els autors, procedents del món col·leccionisme d'armes, fan un repàs a les indústries de guerra republicanes durant la Guerra Civil espanyola i centren el seu interès en les pistoles i els subfusells. El llibre anterior d'un dels autors, Manuel Estirado (*La Pistola de la República*, 2009), ha servit de catalitzador a aquest projecte que té per objectiu, segons els autors, omplir el buit existent a nivell editorial sobre la producció d'aquest tipus d'armes a la rereguarda republicana entre 1936 i 1939.

El resultat és una obra profusament il·lustrada amb reproducció de cartells republicans i dissenys gràfics, i amb abundància de fotografies tant del període en qüestió com de les armes analitzades. A nivell metodològic, a més de la consulta obligada a nombrosos arxius i centres de documentació, que abastarien des de l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià a Poblet o la Biblioteca del Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona, fins al Museo de la Guardia Civil a Madrid o el Archivo General Militar d'Àvila, entre d'altres; s'ha de destacar la informació obtinguda a partir de les entrevistes amb antics treballadors de les indústries de guerra, amb dades relatives als detalls de fabricació i els controls de qualitat.

El llibre també posa de relleu l'esforç que va suposar transformar una indústria civil en una indústria militar en un període de temps tan breu i en circumstàncies tan adverses, i el paper fonamental de la dona treballadora en l'esforç productiu a la rereguarda. El llibre, després d'una introducció històrica sobre la indústria de guerra republicana, analitza onze armes, entre pistoles i subfusells (pistoles Astra 400, CNT/FAI -F. Ascaso, RE, sense segur d'empunyadura, Isard i artesanals; pistoles metralladores Olot-Fontbernat i Labora, fusell ametrallador David Schmeisser, i subfusells MP 28 II i Erma EMP), i dedica un últim capítol als cartutxos de 9 m/m. Cada capítol repeteix la mateixa estructura, en primer lloc una explicació històrica que situa l'arma en el seu context, dades sobre la fàbrica en qüestió i les característiques tècniques del arma, fotografies de les diverses variacions, l'especejament complet de l'arma i el sistema de funcionament.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Con el presente libro los autores, procedentes del mundo coleccionismo de armas, hacen un repaso a las industrias de guerra republicanas durante la Guerra Civil española y centran su interés en las pistolas y los subfusiles. El libro anterior de uno de los autores, Manuel Estirado (*La Pistola de la República*, 2009), ha servido de catalizador a este proyecto que tiene por objetivo, según los autores, llenar el vacío existente a nivel editorial sobre la producción de este tipo armas en la retaguardia republicana entre 1936 y 1939.

El resultado es una obra profusamente ilustrada con reproducción de carteles republicanos y diseños gráficos, y con abundancia de fotografías tanto del periodo en cuestión como de las armas analizadas. A nivel metodológico, además de la consulta obligada a numerosos archivos y centros de documentación, que incluyen desde el Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià en Poblet o la Biblioteca del Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona, hasta el Museo de la Guardia Civil en Madrid o el Archivo General Militar de Ávila, entre otros; se tiene que destacar la información obtenida a partir de las entrevistas con antiguos trabajadores de las industrias de guerra, con datos relativos a los detalles de fabricación y los controles de calidad.

El libro también pone de relevo el esfuerzo que supuso transformar una industria civil en una industria militar en un periodo de tiempo tan breve y en circunstancias tan adversas, y el papel fundamental de la mujer trabajadora en el esfuerzo productivo en la retaguardia. El libro, después de una introducción histórica sobre la industria de guerra republicana, analiza once armas, entre pistolas y subfusiles (pistolas Astra 400, CNT/FAI –F. Ascaso, RE, sin seguro de empuñadura, Isard y artesanales; pistolas ametralladoras Olot-Fontbernat y Labora, fusil ametrallador David Schmeisser, y subfusiles MP 28 II y Erma EMP), y dedica un último capítulo a los cartuchos de 9 m/m. Cada capítulo repite la misma estructura, en primer lugar una explicación histórica que sitúa el arma en su contexto, datos sobre la fábrica en cuestión y las características técnicas del arma, fotografías de las diversas variaciones, el despiece completo del arma y el sistema de funcionamiento.

IHE
(Secretaría de la revista)